

Suvestinė redakcija nuo 2011-10-14

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [126-5149](#), i. k. 1072213ISAK002B-388

**VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO
MINISTERIJOS VIRŠININKO**

**Į S A K Y M A S
DĖL TRANSPORTO PRIEMONIŲ ORO KONDICIONAVIMO SISTEMŲ TIPO
PATVIRTINIMO TAISYKLIŲ**

2007 m. lapkričio 27 d. Nr. 2B-388
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. 44 „Dėl transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo“ (Žin., 2001, Nr. [7-194](#); 2004, Nr. [143-5231](#)) 3.1 punktu bei įgyvendindamas 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL 2006 L 161, p. 12),

1. Tvirtinu Transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų tipo patvirtinimo taisykles (pridedama).

2. Technikos skyriui įsakymą nustatyta tvarka teikti skelbti „Valstybės žiniuose“ ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos interneto tinklalapyje.

INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

VIDMANTAS ŽUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kelių transporto inspekcijos
prie Susisiekimo ministerijos viršininko
2007 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 2B-388

TRANSPORTO PRIEMONIŲ ORO KONDICIONAVIMO SISTEMŲ TIPO PATVIRTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų tipo patvirtinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų reikalavimus Europos Bendrijos (toliau – EB) arba nacionaliniam tipo patvirtinimui gauti.

2. Taisyklės parengtos įgyvendinant 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB dėl dujų, išmetamų iš motorinių transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 70/156/EEB (OL 2006 L 161, p. 12) (toliau – direktyva 2006/40/EB), 2007 m. birželio 21 d. Komisijos direktyvą 2007/37/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo I ir III priedus (OL 2007 L 161, p. 60) (toliau – direktyva 2007/37/EB) ir vadovaujantis 2007 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 706/2007, nustatančiu pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/40/EB transporto priemonių EB tipo patvirtinimo administracines nuostatas ir suderintą tam tikrų oro kondicionavimo sistemų nuotėkio kiekio matavimo bandymą (OL 2007 L 161, p. 33) (toliau – reglamentas (EB) Nr. 706/2007).

3. Šios Taisyklės taikomos M_1 ir N_1 klasių transporto priemonėms. N_1 klasės transporto priemonės šiose Taisyklėse apribojamos tik I klasės transporto priemonėmis. N_1 I klasės transporto priemonės etaloninė masė ne didesnė negu 1305 kg.

II. SĄVOKOS

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **dviejų garintuvų sistema** – sistema, kur vienas garintuvas yra montuojamas variklio skyriuje, o kitas kitame transporto priemonės skyriuje; visos kitos sistemos laikomos „vieno garintuvo sistemomis“;

4.2. **etaloninė masė** – parengtos eksploatuoti transporto priemonės masė, iš kurios atimama 75 kg vairuotojo masė ir pridedama 100 kg masė;

4.3. **fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos** – 1997 m. gruodžio 11 d. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Šalių priimtame Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo A priede išvardyti hidrofluorangliavandeniliai (HFCs), perfluorangliavandeniliai (PFCs) ir sieros heksafluoridas (SF₆) bei preparatai, kurių sudėtyje yra šių medžiagų, tačiau neapima medžiagų, kurioms taikomas 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2037/2000 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OL 2000 L 244, p. 1);

4.4. **globalinio šiltėjimo potencialas** – fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sukeliama klimato šiltėjimo potencialo vertė, palyginti su anglies dioksido ekvivalentu; globalinio šiltėjimo potencialas (GWP) apskaičiuojamas pagal vieno kilogramo dujų sukeliama šiltėjimo potencialą, palyginti su vienu kilogramu CO₂ per šimto metų laikotarpį; atitinkamos GWP vertės yra tos, kurios buvo paskelbtos trečiojoje įvertinimo ataskaitoje (TIA), priimtoje Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos („2001 TKKK GWP vertės“);

4.5. **hidrofluorangliavandenilis** – organinis junginys, susidedantis iš anglies, vandenilio ir fluoro, ir kurio molekulėje yra ne daugiau kaip šeši anglies atomai;

4.6. **įrengimas** – oro kondicionavimo sistemos įrengimas transporto priemonėje po jos

registravimo;

4.7. **oro kondicionavimo sistema** – sistema, kurios pagrindinis tikslas yra sumažinti transporto priemonės keleivių salono oro temperatūrą ir drėgmę;

4.8. **perfluorangliavandenilis** – organinis junginys, susidedantis tik iš anglies ir fluoro, ir kurio molekulėje yra ne daugiau kaip šeši anglies atomai;

4.9. **preparatas** – mišinys, susidedantis iš dviejų arba daugiau medžiagų, iš kurių bent viena turi būti fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos; bendras preparato sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas nustatomas pagal šių Taisyklių priedą;

5. Kitos sąvokos, kurios vartojamos šiose Taisyklėse, suprantamos kaip Transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susiekimo ministro 2006 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3-114 (Žin., 2006, Nr. [41-1477](#)).

III. TRANSPORTO PRIEMONIŲ ORO KONDICIONAVIMO SISTEMŲ TIPO PATVIRTINIMAS

6. Transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų tipo patvirtinimo procedūros taikomos taip, kaip numatyta reglamente (EB) Nr. 706/2007.

7. Inspekcija suteikia transporto priemonių kondicionavimo sistemų tipams EB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą pagal reglamento (EB) Nr. 706/2007 reikalavimus.

8. Siekiant suteikti visų transporto priemonių tipų patvirtinimą pagal 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo (OL 1970 L 42, p. 1) (toliau – direktyva 70/156/EEB) 4 straipsnio 1 dalies a punktą, gamintojai turi pateikti Inspekcijai informaciją apie naujose transporto priemonėse įrengtose oro kondicionavimo sistemose naudojamą aušalo tipą.

9. Siekiant suteikti transporto priemonių su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialo vertė viršija 150, tipo patvirtinimą, turi būti atliekamas suderinto nuotėkio aptikimo bandymas, kaip numatyta reglamento (EB) Nr. 706/2007 7 straipsnyje. Suderinto nuotėkio aptikimo bandymo metu dujų nutekantys kiekiai neturi viršyti šių Taisyklių V skyriuje nustatytų didžiausių leistinų ribų.

IV. TRANSPORTO PRIEMONIŲ ORO KONDICIONAVIMO SISTEMŲ ĮRENGIMAS IR PAKARTOTINIS UŽPILDYMAS

10. Transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas po 2011 m. sausio 1 d., draudžiama įrengti oro kondicionavimo sistemas, kuriose pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150. Nuo 2017 m. sausio 1 d. tokias oro kondicionavimo sistemas draudžiama įrengti visose transporto priemonėse.

11. Transporto priemonėse, kurių tipas patvirtintas po 2011 m. sausio 1 d., draudžiama užpildyti oro kondicionavimo sistemas fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150. Nuo 2017 m. sausio 1 d. oro kondicionavimo sistemas visose transporto priemonėse draudžiama užpildyti fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150, išskyrus oro kondicionavimo sistemas, kuriose yra tokių dujų ir kurios buvo įrengtos tose transporto priemonėse iki šios datos.

12. Jei iš oro kondicionavimo sistemos nutekėjo didesnis aušalo kiekis, negu numatyta gamintojo, oro kondicionavimo sistemų techninę priežiūrą ir remontą atliekantiems paslaugų teikėjams draudžiama užpildyti oro kondicionavimo sistemas fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, kol nėra užbaigtas būtinas remontas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Praėjus šešioms mėnesiams nuo suderinto nutekėjimų aptikimo bandymo patvirtinimo, jei transporto priemonė su įrengta oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150, atitinka šių Taisyklių reikalavimus, naujam transporto priemonės tipui suteikiamas EB tipo patvirtinimas ar nacionalinis tipo patvirtinimas. Šias transporto priemones leidžiama registruoti, parduoti ar pradėti eksploatuoti.

14. Praėjus 12 mėnesių nuo suderinto nutekėjimų aptikimo bandymo patvirtinimo arba nuo 2007 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, nebesuteikiamas EB tipo patvirtinimas arba nacionalinis tipo patvirtinimas transporto priemonių tipui su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150, išskyrus tuos atvejus, kai iš tos sistemos nutekantį dujų kiekis neviršija 40 gramų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų per metus vieno garintuvo sistemose arba 60 gramų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų per metus dviejų garintuvų sistemose.

15. Praėjus 24 mėnesiams nuo suderinto nutekėjimų aptikimo bandymo patvirtinimo arba nuo 2008 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, naujų transporto priemonių su oro kondicionavimo sistemomis, kuriose pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150, išskyrus tuos atvejus, kai iš oro kondicionavimo sistemos nutekantį dujų kiekis neviršija 40 gramų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų per metus vieno garintuvo sistemose arba 60 gramų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų per metus dviejų garintuvų sistemose, tipo atitikimo sertifikatai laikomi negaliojančiais. Šias transporto priemones draudžiama registruoti, parduoti bei pradėti eksploatuoti.

16. Nuo 2011 m. sausio 1 d. nebesuteikiamas EB tipo patvirtinimas arba nacionalinis tipo patvirtinimas transporto priemonių tipui su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150.

17. Nuo 2017 m. sausio 1 d. naujų transporto priemonių su oro kondicionavimo sistema, kurioje pagal paskirtį turi būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių sukeliama globalinio šiltėjimo potencialas viršija 150, tipo atitikimo sertifikatai laikomi negaliojančiais. Šias transporto priemones draudžiama registruoti, naudoti bei pradėti eksploatuoti.

18. Nepažeisdamos atitinkamų Bendrijos teisės aktų, visų pirma taisyklių dėl valstybės pagalbos ir 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL 1998 L 204, p. 37), yra skatinama diegti oro kondicionavimo sistemas, kurios yra veiksmingos, naujoviškos ir mažina poveikį klimatui.

19. Inspekcija pagal savo kompetenciją konsultuoja ūkio subjektus dėl šių Taisyklių taikymo ir teikia jiems metodinę pagalbą. Konsultacijos ir metodinė pagalba teikiama Ūkio subjektų konsultavimo Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 2B-556 (Informaciniai pranešimai, 2010, Nr. [99-1174](#)), nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [2B-387](#), 2011-10-10, Žin., 2011, Nr. 123-5871 (2011-10-13), i. k. 1112213ISAK002B-387

Transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų tipo patvirtinimo taisyklių priedas

BENDRAS PREPARATO SUKELIAMO GLOBALINIO ŠILTĖJIMO POTENCIALO (GWP) APSKAIČIAVIMO METODAS

Bendras preparato globalinio šiltėjimo potencialas (GWP) yra svertinis sumos vidurkis, gautas atskirų medžiagų svertines dalis padauginus iš jų GWP.

$$\Sigma (\text{Medžiaga X \%} * \text{GWP}) + (\text{Medžiaga Y \%} * \text{GWP}) + \dots (\text{Medžiaga N \%} * \text{GWP}).$$

Čia % yra svertinė dalis, kurios leistinas nuokrypis yra +/-1 %.

Pavyzdžiui, formulės taikymas teoriniam dujų mišiniui, sudarytam iš 23 % HFC-32; 25 % HFC-125 ir 52 % HFC-134a;

$$\Sigma (23 \% * 550) + (25 \% * 3\,400) + (52 \% * 1\,300)$$

-> Bendras GWP = 1 652,5.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Įsakymas Nr. [2B-387](#), 2011-10-10, Žin., 2011, Nr. 123-5871 (2011-10-13), i. k. 1112213ISAK002B-387

Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2007 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. 2B-388 "Dėl Transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų tipo patvirtinimo taisyklių" pakeitimo